

EÉN-METING VN-VERDRAG HANDICAP: MEER GEMEENTEN WERKEN ACTIEF AAN INCLUSIE

Hoe staan gemeenten ervoor met de implementatie van het VN-Verdrag Handicap, drie jaar nadat het verdrag in Nederland is ingegaan? De VNG en Movisie hielden in januari 2019 een tweede flitspeiling om inzicht te geven de stand van zaken. Ten opzichte van vorig jaar zijn minder gemeenten in de verkennende fase en werken meer gemeenten aan (uitvoering van) een lokaal plan.

Begin 2018 is de VNG een programma gestart om een extra impuls geven aan de al lopende initiatieven van gemeenten die zich richten op het volwaardig meedoen van inwoners met een beperking. Om de ontwikkeling te kunnen zien in de samenleving, is in januari 2018 een flitspeiling uitgezet onder gemeenten, de zogenoemde nulmeting. In januari 2019 is deze flitspeiling herhaald, de zogenoemde één-meting, zodat zich een beeld vormt van de ontwikkeling op het gebied van inclusief beleid van gemeenten.

Daarnaast geeft de uitvraag veel informatie over de verwachtingen, knelpunten en ondersteuningsbehoeften van gemeenten. Hier speelt de VNG op in, zodat alle gemeenten weten waar zij aan toe zijn en welke mogelijkheden er liggen om tot een inclusieve samenleving te komen.

De vragenlijst van de flitspeiling is uitgezet onder alle 355 gemeenten. Daarvan heeft ongeveer 34% gereageerd. Ter vergelijking: vorig jaar heeft 25% van de gemeenten gereageerd.

Meer gemeenten actief

In 2018 gaf de helft van de gemeenten aan in de verkennende fase te zitten wat betreft het VN-Verdrag Handicap. Een jaar later is dit percentage afgenomen naar iets meer dan een derde. Meer gemeenten geven aan te werken aan een concreet plan of al met de uitwerking daarvan bezig te zijn.

De onderwerpen waarop gemeenten actief zijn, zijn nauwelijks veranderd ten opzichte van de nulmeting. Vrijwel alle gemeenten werken aan het betrekken van mensen met een beperking (90%), fysieke toegankelijkheid van gebouwen (89%) en toegankelijke communicatie (84%). De lichte stijging van dit laatste onderwerp ten opzichte van 2018 kan het gevolg zijn van de nieuwe regelgeving rondom toegankelijke websites; vanaf september 2019 moeten alle nieuwe overheidswebsites volledig toegankelijk zijn.

Over wie gaat het?

Zowel in 2018 als in 2019 trekt ongeveer de helft van de gemeenten inclusie breder dan het VN-Verdrag Handicap, namelijk alle burgers ongeacht beperking, ras, geslacht, seksuele voorkeur, leeftijd, religie, etc. Aanzienlijk minder gemeenten richten zich specifiek op fysieke beperking (10% tegenover 20%).

Knelpunten

Meer gemeenten geven in 2019 aan last te hebben van conflicterende regelgeving. Het Bouwbesluit wordt hier vaak genoemd. Ook geven meer gemeenten aan knelpunten te ervaren bij het betrekken van ervaringsdeskundigen. Mogelijk betekent dit dat juist doordat gemeenten ermee aan de slag zijn gegaan, het betrekken van inwoners met een beperking meer naar boven komt als knelpunt. Knelpunten rondom kennis over de verplichtingen uit het verdrag nemen af.

Gewenste ondersteuning

Gemeenten hebben over het algemeen nog steeds veel behoefte aan inhoudelijke en minder aan procesmatige ondersteuning.

Inhoudelijk gaat de behoefte met name uit naar specifieke (63%) en generieke (56%) voorbeelden en kaders voor de invulling van een lokale inclusie agenda (46%). In 2019 is iets minder behoefte aan uitleg over het VN-Verdrag handicap of het houden van een nulmeting dan een jaar geleden. Ook geven iets minder gemeenten aan geen behoefte te hebben aan ondersteuning vanuit de VNG.

De vorm waarin gemeenten de ondersteuning graag ontvangen is nauwelijks gewijzigd ten opzichte van 2018. Nog steeds gaat de voorkeur uit naar schriftelijke/digitale kennisproducten (69%) en een toegankelijke website met nieuws, voorbeelden, instrumenten, interactiemogelijkheden (67%). In iets mindere mate is behoefte aan regionale bijeenkomsten (55%) en advies op maat in de gemeente (41%).

Acties van de VNG

De vraag naar kennis over het VN-Verdrag is het afgelopen jaar afgenomen, wellicht dankzij de diensten en producten van de VNG. Zo is in 2018 een factsheet opgeleverd, zijn veel goede voorbeelden gedeeld, is individueel contact geweest met gemeenten en hebben kennisuitwisselingsbijeenkomsten plaatsgevonden.

In 2019 gaat de VNG hiermee door, met als belangrijk onderwerp de in januari gepubliceerde [handreiking Lokale Inclusie Agenda](#). Daarnaast zijn meerdere leernetwerken ontstaan, waarin gemeenten de krachten bundelen om stappen te zetten op onderwerpen zoals inclusief spelen, toegankelijk bouwen en communicatie.

Acties van Movisie

Veel gemeenten geven aan dat hun beleid rondom het VN-Verdrag Handicap deel uitmaakt van een breder inclusiebeleid. Movisie zal in 2019 verder gaan om gemeenten te ondersteunen bij het ontwikkelen en vormgeven van een breed inclusiebeleid, waarbij de [inclusiediamant](#) als inspiratiebron wordt ingezet.

Meer informatie

- [Samenvatting nulmeting](#) (pdf)
- [Vergelijkende grafieken 2018-2019](#) (pdf)
- [Projectpagina *Iedereen doet mee!*](#)
- [Projectpagina Movisie](#)